

at det fordeles rigtigt, samt at Fremstillingen af Næringsmidlerne foregaar i Overensstemmelser med de Forordninger, Indenrigsministeriet har været nødt til at udstede af Hensyn til de vanskelige Ernæringsforhold, hvorunder Befolkningen for Tiden lever. Enhver, som kender Købmandsvirksomhed, vil forstaa, at selve Administrationen af en Forretning af det Omfang efterhaanden maa antage meget betydelige Dimensioner. Hvor betydelige de er, skal jeg til sidst nævne. Ernæringsraadet maatte først tage Bestemmelse angaaende Lagerordningen og Omsætningen af Kornet. Det gjaldt først ikke saa meget om at faa Kornet frem som om at skaffe Plads til det, der kom straks. Dér maatte man af forskellige Grunde fravige Tanken om store Statslagre, bl. a. paa Grund af Transportvanskeligheder, Omkostningsvanskeligheder, Vanskeligheder for dem, som skulde forsende, fordi det vilde være for afsides for Landmændene, der skulde aflevere, og tillige fordi man derigennem vilde sætte hele Handelsstanden ud af Spillet. Derfor optog Raadet Forhandling med Provinshandelsforeningens Fællesudvalg og fik truffet de Aftaler, hvorpaa Ordningen nu bygges. Den har den store Betydning for Staten, at Statens Korn nu ligger under betryggende Forhold, fordi det ligger for Lagerindehavernes Regning. De vedkommende Købmand skal svare til Kornet, de forvalter det paa egen Risiko. Landmanden har tillige ved denne Ordning forholdsvis let Lejlighed til at blive af med Kornet, og Købmanden faar sine Omkostninger dækkede, undgaar at afskedige sit Personale og faar en rimelig Leje af sine Pakhuse, men neppe nogen egentlig Fortjeneste. Handelsstanden har med sjælden Forstaaelse af Stillingen stillet sig til Disposition ved denne Lejlighed. Der er for Tiden ca. 3,000 saadanne Statslagre. I Ringkøbing Amt er en særlig Ordning tilvejebragt, fordi man fra gammel Tid ikke har haft egentlig Købmandshandel med Korn dér. Derfor er den Ordning, som anvendtes i tidligere Tid, med Amtsoptag, særlig anvendt dér; maaske vil den blive anvendt ogsaa i andre Amter. 3,000 Lagre modtager Kornet, og med dettes Modtagelse skal der føres Kontrol. Jeg skal ikke her nævne hele det Kvittringssystem eller Udleveringssystem, som er tilvejebragt, men som jeg tror er

tilvejebragt med overmaade stor Dygtighed og tilvejebragt paa Basis ikke mindst af amerikansk Snille paa dette Omraade. Kontrollen skal foretages. Kornet skal endvidere flyttes fra det ene Lager til det andet under Hensyn til Behovet. Meget Korn maa transporteres mellem Landsdelene: Hvede og Byg fra Øerne til Jylland, Rug og Havre fra Jylland hertil. Der skal træffes særlige Dispositioner med Hensyn til Brandhveden, som i Aar fremkommer i store Kvantiteter. Men man overholder omhyggeligt, at den ikke gaar til Opfodring, idet man søger at anvende det meste af den i industrielt Øjemed; f. Eks. kræver jo Klistefabrikationen Hvede. Her træffes der altsaa en Ordning, hvorved den beskadigede Hvede kommer til Anvendelse i Industrien. Meget jysk Korn skal tørres, og derfor skal der træffes Aftale og er truffet Aftale med 155 Tørrerier; det skal forsendes til disse og besørgeres tørret dér.

Jeg har hermed skildret Lagerordningen og Kornets Omsætning, men endvidere maa Raadet bestyre Mølleordningen og Omsætningen af Melet. Hvedeformalingen er af Hensyn til Olieforbruget, paa Grund af Oliens Knaphed og Kontrollen, der er ret vanskelig, samlet paa relativt faa store Handelsmøller. Alle Hvedemøller fører et bestemt, af Raadet fastsat Bogholderi og kontrolleres direkte fra Kontoret. Rugen og Bygget formales til Gængæld væsentligst paa de mindre Møller, saaledes at alle holdes i Virksomhed. Da Beholdningerne af Brødkorn jo er begrænsede, er det nødvendigt, at Reglerne om Iblanding af Byg i Rugen overholdes. Det er temmelig vanskeligt at faa Møllerne — det synes i nogen Maade at være en stridig Race — til at forstaa Nødvendigheden af, at denne Iblanding overholdes, og at hvis den ikke overholdes, vil vi ved Slutningen af dette Høstaar staa med for lidt Brødkorn. For at bringe Sagen i Orden er der engageret 4 Rejseinspektører, 2 for Øerne og 2 for Jylland, som kontrollerer dette; og andre møllerikyndige er tilvejebragte, fordi Møllerne erklærede ikke at kunne sigte paa den givne Maade. Det har vist sig ofte at være Tilfældet, at Møllerne har skuddt Sigten ud og nødvendig vilde sætte den ind igen, men dette Forhold har Teknikken let kunnet ordne. End-